

8 June: wisaiij

Пролетарі всіх країн єднайтеся!

Освобождение робити нас бути ділом самих робітників!

Робочий Народ

The Working People

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ В КАНАДІ.

PIK X. Ч. 28. СУБОТА, 6 ЦЬВІТНЯ, 1918. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, APRIL 6th, 1918. No. 28. VOL. X.

ХОЧУТЬ ЗАВЕСТИ МИР СИЛОЮ ЯК НІМЦІ ПОГОДИЛИСЬ З УКРАЇНОЮ?

ЗАВЕДУТЬ МИР СИЛОЮ -- КАЖЕ ЧЕРНІН.

АВСТРИЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАГРАНИЧНИХ СПРАВ ЧЕРНІН ЗАЯВЛЯЄ, ЩО ЦЕНТРАЛЬНІ ДЕРЖАВИ НЕ БУДУТЬ ПРОСИТИ МИРА, АЛЕ ЗАВЕДУТЬ ЙОГО СИЛОЮ.

Успокоює населення обіянками покірності з України і Румунії.

АМСТЕРДАМ, 4 цвітня. — Граф Чернін в своїй промові до делегації віденської міської ради заявляє, що центральні держави заведуть мир при помочі фізичної сили і зашукують домагами миру в Австрії обіянкою м'яса і збіжжя з України. Він каже, що Німеччина не хотіла б забрати російську територію через анархію (?). Територія, що належить до Австрії, повинна відійти до Австрії, Чернін каже, що він не думає, аби президент хотів роз'єднати Відень з Берліном. Чернін повторює, що він не є за анексіями, лише бажає економічного забезпечення на майбутнє. Він також зазначив, що Німеччина не хотіла б забрати російську територію, котрі, як він каже, "злочинно воюють проти свого власного краю". Він натякає на те, що його правительство є приготуване переглянути конституцію, але цього не приспівать, що він надіявся на це через побіду альянсів досягнути свої цілі.

ЧЕРНІН КАЖЕ, ЩО НЕ БУДЕ ПРОСИТИ МИРА, АЛЕ ЦЕНТРАЛЬНІ ДЕРЖАВИ ЗАВЕДУТЬ ЙОГО СИЛОЮ.

"Я не думаю іти просити миру — каже Чернін в тій своїй промові — аби добувати його просябами або лягнотом, але завести його силою нашого морального права і фізичною силою. Всяка інша тактика, по мой думі, приносить тільки до продовження війни".

"Рішучо помагаючи на нашій справі, я вже заключив три умиротворення але початі мирові угоди. Решта наших ворогів повиннає також розуміти, що ми не маємо іншого бажання, крім забезпечення будучини монархії в наших союзників, і що ми змагаємо перевести його силою, можемо і зробимо це".

ЧЕРНІН ПРО МИР З УКРАЇНОЮ І РУМУНІЄЮ.

"В заключенні миру з Румунією і Україною — говорить Чернін в іншій місці своєї промови — я мав на думі доставити монархії споживчих средств і сирих матеріалів. Росія не входила в рахунок в зв'язку з тим, в виду її дисорганізації".

"Мир з Україною повів до миру з Росією а Румунія зіставши ізольованою, була змушена так само кинувти мир. Ми мусіли починати з України з двох причин: технічної і матеріальної. ТРЕБА БУЛО РОЗІРВАТИ БЛЮКАДУ І БУДУЧИННА ПОКАЖЕ, ЩО ЗАКЛЮЧЕНЕ МИРА

НІМЦІ ВІДНОВИЛИ ОФЕНЗИВУ.

ВЕЛИЧЕЗНІ МАСИ НІМ. ВІПСЬКА НАСТУПАЮТЬ ПРОТИ БРИТАЙЦІВ.

ЛОНДОН, 5 цвітня. — Воєнне бюро оголошує, що Британій мусіли відступити назад на малу віддал на фронті від Амьєн на схід, до позицій на схід від Villers-Bretonneux.

Німці послали великі маси війська проти Британій між ріками Лує і Сомме, повторюючи атаки. По більшій частині ворог був відбитий назад зі стратами. Заява звучить: "Між рікою Лує і Сомме ворог продовжує свій тяжкий бій по полудні і вечерю до пізньої години. Ворог уживав сильного війська і робив повторюючи атаки на наші позиції. Ті атаки зістали відбиті зі стратами для ворога, але наше військо зістало посунене назад на коротку віддал до позицій на схід від Villers-Bretonneux (около 9 миль на схід від Амьєн), котрі вони тепер тримають в своїх руках".

"На північ від Сомме ворог артилерія була чинна в ночі в околиці Вьелюа і в долині Сомме. Ворожі концентрації сего рані в околиці Albert були острілювані нашою артилерією".

З УКРАЇНОЮ БУЛО УДАРОМ В СЕРЦЕ ПРОТИ НАШИХ ВОРОГІВ.

РОЗКОДИЛО СЯ О УКРАЇНСЬКЕ ЗБІЖЖЕ.

"Ми згодили ся з Україною, що скільки збіжжя, яке має бути доставлене центральним державам має вивозити що найменше 1,000,000 тонн. Трицять вагонів збіжжя і гороху вже є в дорозі; 600 вагонів є готових до перевезення і ті транспортні будуть продовжувати ся поки ввіз не буде з'організований і не пічне ся регулярно".

"Ми надіємо ся в майбутньому іти перший великий транспорт з України. Я признаю, що ввіз з України є все ще малий і мусить бути збільшений, але всеж наше продовольство є полегшене було значно гірше, коли той договір не був заключений".

"З Румунії ми дістанемо значну надлишку зі жнив з послідного року. Це більше, около 400,000 тонн збіжжя, гороху, фасолі і сухої пшави мусить ся перевезти через Дунай. Румунія мусить також доставити нам 800,000 овець і 100,000 свиней, які поліпшать трохи наші засоби м'яса".

"З сего отже ясно, що все зроби ся, щоб дістати з експлоатації просторів, які мир отворив для нас на схід, що лише можна дістати. Трудности в доставленні тих запасів з України є все ще значні, бо там нема жадного порядку. Але при значности українського правительства і нашої організації, ми успіємо покочати ті трудности".

БУНТ В АВСТРО-УГОРСЬКІЙ АРМІЇ.

ЖОВНІРИ ВІДКАЗУЮТЬ ПОСЛУХУ.

ВАШІНГТОН, 3 цвітня. — Двадцять другий регімент піхоти австро-угорської армії збунтувався — говорять наспівші тут вїсти через Швайцарію.

Донесеся говорить, що в Далматії, Хорватії і Боснії Герціговині відбули повстання. Дійшло до того, що непослух в австрійській армії не є нічим надзвичайним. Польський соціалістичний посол Дашинський, говорячи недавно в парламенті про генеральний страйк в Галичині, який носив революційний характер, заявив, що Габсбургська монархія не може більше полагати на армію що до ступлюваня волі австрійських народів.

І дуже можливо, що не за горами вже той час, коли австрійський робітник і мужик прикриють підняним військовим плащем зверне ся наперст проти тих, котрі силоміць пхають його даліше на заріз в обороні панських інтересів і скаже — досить!

САМИ ПРО СЕБЕ.

БАЗИЛЕЯ, Швайцарія, 31 марта. — Віденська "Арбайтер Цайтунг" говорить слідуюче: "Не дайте ся звести. Німецькі побіди ніколи не примусять альянтів прийняти мир на сильними средствами. Колиби Німці здобули Кале і Париж та навіть колиби примусили Францію і Італію скантулявати, то оставити ся ще Англія, Схвана на своїх островах і Америка, бережена океаном. Сі обі держави в борбі на морю за всігда замогут Німеччину і її союзників. Найбільші побіди не примусять Америку й Англію насильством до миру".

МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ МІЖ АМЕРИКОЮ І АВСТРИЄЮ?

ЦРІХ, 5 цвітня. — Австрійські парламентарні круги вїрять, що між президентом Віденом а графом Черніном, австрійським міністром заграничних справ почали ся переговори. Телеграма з Відня до "Насте Нахріхтен" в Монахові го ворить:

"Промова графа Черніна викликала глибоке враженіє в австрійських парламентарних кругах, де панує увірене, що між графом Черніном і президентом Віденом почали ся зносини, які пішли вже даліше як виказує заява графа Черніна".

"ПАТРИОТИЗМ" ПАРИЖСЬКИХ КУПЦІВ.

ПАРИЖ, 5 цвітня. — Вісімнадцять торговців діянентами є оскаржені за веденіє торгівлі з ворогом. Сказано є, що парижські купці продавали Німцям через шведських агентів дорогоцінні камені.

ГОСПОДАРКА НІМЦІВ НА УКРАЇНІ.

НІМЦІ РАБУЮТЬ ДАЛЬШЕ.

ЛОНДОН, 4 цвітня. — Від хвилі як Німці заняли Полтаву, 70 миль на полудневий захід від Харкова, положене больше вицких відділів є дуже серйозне. Німці продовжують наступ на Харків з сильним скріпленем своїх рядів. Вони находять ся всего 40 миль від Харкова.

Коли Німці заняли Полтаву, сейчас вивезло до Німеччини 54,000 тонн зрабованого там збіжжя.

Немає то, як мати Німців за своїх "союзників"!

НІМЦІ ЗАПАЛИЛИ ПОЛТАВУ.

МОСКВА, 31 марта. — Наступ Німців на Україну ослабає. Вчора німецькі війська здобули Полтаву, головне місто полтавської губернії. Часть міста запалена німецькими стрілами, вигоріла. Німці тягнуть на Харків. Коло Катеринославу сподіють ся дістати поміч в людях і поживі.

НІМЦІ ЗАНЯЛИ ПУТИВЛЬ.

МОСКВА, 3 цвітня. — Для забезпечення посяданя залізної дороги Київ — Ворожба, Німці заняли Путивль, десять миль на північ від залізної дороги, в курській губернії.

В Харкові і Катеринославі організуєть ся енергичну оборону, однак через недостатність військ сих два міста попадуть нехило в руки Німців.

НЕ ДАЮТЬ ОДЕСИ.

Німці відбиті на суші і на воді. ПЕТРОГРАД, 4 цвітня. — Українські й німецькі війська старали ся відібрати від большевиків Одесу і Николаїв, але зістали відбиті. Рівнож турецько-німецька флотія прямиула до Одеси, але тут відігнала її російська чорноморська флотія.

Як доносить друга телеграма з Торко, німецьким військам не повелось й коло Батури. Тут їх відігнали большевицькі війська на 39 миль (англійських) взад.

Укр. Центр. Рада надіючись більшої німецької допомоги, заявляє за війною з Росією.

Українська Центральна Рада прийняла резолюцію, щоби продовжати війну проти робітничих й селянських Рад. Резолюція була принята після промови Кольвена Зільберга, члена німецького генерального штабу в якій він обіцяв Центральній Раді еще більшу німецьку поміч.

ПРИЗНАЛИ ВДОВИ ТОЛСТОЯ 10 ТИСЯЧ РУБЛІВ.

ЛОНДОН, 5 цвітня. — На підставі Райтерового донесення з Петрограда, большевицьке правительство ухвалило виплатити вдови покійного графа Толстого 10 тисяч рублів річно.

НІМЕЦЬКИЙ НАРІД БАЖАЄ МИРА.

ФУНТ ЧАЮ \$13.75.

На днях прибув до Монреалу др. Корен, який через два роки був в німецьким полоні. Він заявляє, що в Німеччині фунт чаю (гербаты) коштує \$13.75 а фунт кокоа \$12.00. Миля в Німеччині такий великий брак, що не можна купити за ніякі гроші.

НІМЕЦЬКА ПРАЦЮЮЧА КЛАСА ХОЧЕ МИРА.

НЮ ЙОРК, 3 цвітня. — Німецька працююча класа є за миром, позаяк вона потерпіла більше від війни чим яка друга часть німецької людности.

Таку заяву зложил в парламенті дня 23 лют'я посол Герцфельд, незалежний соціаліст.

Стичевий страйк, заявив посол Герцфельд, був спричинений розпуккою робітників, що не буде скорого миру; працююча класа винесла враженіє з переговорів в Берестю Литовським, що завойовники контролювали правительствену політику. Підчас страйку, — додав він — газетам працюючої класи були замкнені уста а репрезентанти робітничих киненно до в'язниць, коли вони не були відіслані на фронт.

Посла Герцфельда закликав часто до порядку віцепрезидент Др. Пааше, який на самим початку заявив, що він з політичних причин не дозволить на дискусію над арештованем посла Дітмана (незалежного соціаліста). Гуго Гаазе, соціаліст, запротестував проти обмеженія дебатів, кажучи, що дискусія була би лише фарсою і така заборона дискусії не ліцувала би гідности райкстагу.

ПОЛОЖЕНЕ З ПОЖИВОЮ В АВСТРІЇ НЕВИНОСИМІ.

ЖЕНЕВА, 5 цвітня. — Донесеся, які знаходять тут широчину довіре вказують, що Австро-Угорщина є на передодні иншої з тих стараних внутрішніх криз, які нещадними місяцями успішно ослабляли подвійну монархію.

Положене з поживою є описане в "Арбайтер Цайтунг" так, як воно представлене інвентральними свідками а яке дійшло до невинного степеня.

На перекір приказам зібрати зі всіх кінців занятих територій споживчі, продукти, жадна дійсна поміч не є можливою аж до слідующих жнив.

ЛОНДОН, 4 цвітня. — Російське правительство вислало до Злучених Держав делегацію в цілі зліквідування російських заказів в американських фірмах, та уложена нових торговельних відносин між обома державами. Вістка ся прийшла до Лондону з Москви.

НІМЦІ ОПАНОВУЮТЬ ФІНЛЯНДІЮ.

РОСІЯНИ ЗАТОПИЛИ СВОЇ ВЛАСНІ КОРАБЛІ.

ПЕТРОГРАД, 4 цвітня. — Кілька російських воєнних кораблів, включаючи 4 субмарини, були безсилені запобігти вїзлові Німців до пристани Ганго і моряки затопили в порті три кораблі, щоби уникнути заволення їх Німцями.

Командант балтійської флотії вислав до німецького команданта заяву відносно німецьких стремлінь і протестуючому проти вїзду німецьких воєнних кораблів як порушенія мирної угоди в Берестю Литовським, яка гарантувала безпеченство російської флотії.

Прибуте німецької флотії до фінляндського побережжя є гроже безпеченстві російської флотії в Гельсінгфорсі, яка через недостатку проломлювача леду не була в спроможності дістати ся до воєнної морської бази в Кронштаді.

Флотія складає ся з двох уоружених кораблів і дивізії торпедовців і субмарин. Посадник Сукум Кале доносить, що торпедовці чорноморської флотії бомбардують і нищать міста здвож морського побережжя.

"СПАСАЮТЬ" ШЕ Й ФІНЛЯНДІЮ.

ЛОНДОН, 4 цвітня. — Німецька вислала в Ганго, в Фінляндії, 40,000 своїх жовнірів, 300 армат і 2,000 машинних карабінів. Командантом назначений генерал Сасіц.

Німеччина заявила в урядовім звіті, що вона вислала до Фінляндії своє військо для помочи фінляндській білій гвардії (себто буржуазії) здушити повстанців.

АРМЕНЦІ ПРОГОНЯТЬ ТУРКІВ.

ЛОНДОН, 4 цвітня. — Після телеграм, наспівшої тут з Москви, корпус зложений з Арменців-добровольців відбив від Турків Ерзерум, головне місто турецької Арменії.

До недавня Ерзерум находив ся в руках російських жовнірів, однак після підписаня мирної угоди між Росією і центральними державами та їх союзниками, російські війська почали вертатись домів. Се використали Турки і сейчас почали слати в евакуовані місця своїх жовнірів. Тепер Арменці починають організувати між собою добровольців та боронитись перед турецько-німецькою "опікою".

РОСІЯ МОБІЛІЗУЄ МІЛІОНОВУ АРМІЮ.

РОСІЯ ОРГАНІЗУЄ ПІВТОРА-МІЛІОНОВУ ЧЕРВОНУ АРМІЮ.

МОСКВА, 2 цвітня. — М. Подвойський, помічник міністра війни заявив тут нині на конференції представителів ріжних мілітарних відділів, що Росія буде мати півтора-мільонову армію, вишколену й уоружену не гірше німецькою або японською. Се буде перший крок уоруження всего російського народа. Він сказав, що організувані армії без помочи старих офіцирів є неможливим, однак коли старі генерали приймуть ся до військової служби, їх імена будуть проголошені публично, щоби горожани могли висказати свої заклиди проти кожного з них, если такі будуть. М. Подвойський заявив даліше, що в деяких місцях запис до червоної армії іде великим кроком вперед.

Від початку організуваня сеї армії, себто від двох тижнів, тільки в самій Москві записалось добровільно 11,000 людей. Нині вони всі добре уоружені. Ніж організації червоної армії тищать ся добримі успіхами в Нижнім Новгороді, Воронежі, Тулі, Калудзі, Костромі, Харкові і других містах.

ХОЧУТЬ МИРИТИСЬ.

МОСКВА, 4 цвітня. — Після вїстий, які кружать тут в большевицьких газетах, Українська Центральна Рада з Києва звернулася до большевицького правительства з пропозицією миру. Думают, що Укр. Центр. Рада годить ся на уступства і зміну своїх попередних домагань що до частин Курської й Воронежської губерній.

СТРІЛИ ПАДАЮТЬ ЯК МЕТЕОРИ.

ЖЕНЕВА, 31 марта. — Генерал фон Роне, инспектор артилерії і редактор військового журналу, говорить, що армата, з якої Німці стріляють на Париж, є довга на 20 метрів (65½ стін). Порожня стріла важить 150 кілограмів, а на бій разом з стрілою 300 кілограмів. Куля з сеї армати іде 30 кілометрів (около 18 тутешних миль) в гору, а відтак падає в призначене місце немовби метеор. Сей генерал говорить, що заки стріла впаде в призначене місце, на се потрібні три мінути часу.

Однітка Найстаріша Українська Крабецька Робітня в Вінніпегу Phone: 2684. Властитель, С. ЮСКІВ. Вислав на жадане гарній ілюстрований каталог мужських убрань даром в українській мові. Пишть скоро за ним. Если хочете мати гарне убранє, найкращу моду, першорядно зроблене з надлуччої матерії і щоб Ви себе задовольняли, повинні послати замовлені, або особисто являтись на адресу: The Ruthenian Clothing & Tailoring 382 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.

"ROBOTNYJ NAROD"
 (The Working People)
 The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party,
 Affiliated with the S. D. Party of Canada.
 Published semi-weekly by
 The Executive Committee of the U. S. D. P. of Canada,
 at 873 Main St. Winnipeg, Man.
 Phone St. John 1466 M. Popovich, Editor.
 Subscription \$2.50 per year.

"РОБОЧИЙ НАРОД"
 одинока в Канаді і найстарша в Америці соціал-демократична
 часопис, орган Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді.

Виходить два рази на тиждень.
 Редактор М. Попович. Співредактор Д. Лобай.

Річна передплата на "Р.Н." вносить \$2.50
 Републікан не звертає ся.

ЗА ОГОЛОШЕННЯ РЕДАКЦІЯ "Р.Н." НЕ ВІДПОВІДАЄ.
 Адреса до "Р.Н." така:
"ROBOTNYJ NAROD"
 Box 3658, (Sta. B.) Winnipeg, Man.

ЧЕРНІН ПРО МИР З УКРАЇНОЮ.

Обговорюючи справу мира між центральними держава-
 ми а Україною, Росією і Румунією ми писали ще в 17 числі на-
 шої часописи (з 28 лютого с. р.), що заклочене мирової угоди
 між центральними державами а Україною було найбільш успіш-
 ним ділом дипломатії центральних держав.

Ми вказували на те, що дипломатам центральних держав
 виходило о те, що вони за всяку ціну розірвати той ворожий
 ланцюг, яким були обкружені центральні держави. А що на сході
 обставини так зложили ся, що там його було найлегше роз-
 ірвати, то вони там і постарали ся це зробити.

Ми вказували на те, що дипломатам центральних держав
 виробленім планом підійшли Українську Центральну Раду і за-
 ключили з нею окремі мир на те лише, щоб розірвати схід-
 ний ворожий фронт, роз'єднати Україну з Росією, відокре-
 мити Румунію, для того, щоб відтак їм підкинути насиль-
 ний мир і загартувати у них всіх що дасть ся.

Ми писали також, що центральні держави помімо закло-
 чення мира з Україною пішли свої політичні на Україну під я-
 ким би то не було претекстом, аби грабити її збіжжя, мінерали
 і т. д.

Тільки скінчений ігнорант або засліплений шовінізмом, та
 хорі на антисоціалізм, ідофобство або іншу подобну слабкість
 редактори українських буржуазних газет не могли або не хо-
 діти бачити в усій тій поспішній латанній мира між центральни-
 ми державами а Україною дипломатичного крутарства зі сто-
 роны центральних держав.

Але дуже скоро німецький і австрійський кайзери похва-
 лили ся сами, що мир з Україною принесли їм їхній побідний
 меч і дипломатія.

Та ще нікто дотепер не висловив ся про те так ясно і ши-
 роко як се зробив в останній хвилі австрійський міністер загра-
 ничних справ, граф Чернін.

Ось що він між іншим говорив про мир з Україною перед
 делегацією від вієнської міської ради:

"Український мир довів до мира з Росією, а Румунія
 оставивши ізольованою, була також змушена заклучити
 мир. (Порівняй се з тим, що ми писали в статі "Успіх кру-
 тарства дипломатії центральних держав", ч. 17, з 27 лю-
 того, с. р.) **МИ МУСИЛИ ЗАЧАТИ З УКРАЇНИ З ДВОХ
 ПРИЧИН — ТЕХНІЧНОЮ І МАТЕРІАЛЬНОЮ. БЛОКАДА
 МАЛА БУТИ РОЗЛОМАНА, І БУДУЧЧИНА ПОКАЖЕ,
 ЩО ЗАКЛУЧЕННЯ МИРА З УКРАЇНОЮ БУЛО УДАРОМ
 В СЕРЦЕ ВСІХ ПРОЧИХ НАШИХ ВОРОГІВ.** (Порівняй
 з тим, що було писане в вище згаданій статі в "Р. Н.")

Зі слів Черніна видно ясно і виразно, що центральні дер-
 жави просто мали приготований план використати Україну для
 своїх цілей. А Чернін знає, про що він говорить, бо він імен-
 но і був чи не найважливішою дипломатичною фігурою, що
 довела до мирової угоди з Україною.

**ВОЄННІ ПРИГОДИ НІМЕЦЬКОГО
 ДЕЗЕРТИРА.**

III.
**РОЗСТРІЛЮВАНЕ ЦИВІЛЬНИХ ЛЮДИЙ
 В БЕЛГІІ.**
 (Продовжене).

Вночі ми продовжали наш похід після того,
 як нас прилучено до батерії 21-центиметрових
 гаубиць 9-го регіменту пішої артилерії, котра
 тільки що прибула; ми мали не лише закривати
 її батарею, але також помагати їй уставляти
 тих великанів в позицію, коли сего потрібно.

Армату перевозить суворою від ті воза на спеці-
 альних возах. Арматний віз і армати, кожде з
 окрема, тягне по шестеро коний. Ті коні, яких у-
 живає лише полєва артилерія, є найлуччі і най-
 сильніші в німецькій армії. І мимо того навіть
 ті коні часто не можуть сповнити призначеної
 їм роботи так, що всі незнатні жовніри, часами
 сімдесят до вісімдесят, мусять помагати тягну-
 ти армату штурмами несені спеціально до тої
 цілі. Тою помімо особливо послувають ся тої
 цілі, коли армати з'їздять з дороги для устале-
 вки колеса не застрягли в землю, докруги них
 ня в позиції до стріляня. Щоби не допустити
 причіплюєть ся другі колеса, пів ярда широкі.

Ті армати є високо-кутні, себто, їхні кулі
 вносять ся в воздух на кілька тисяч ярдів, за-
 лежно від віддалі місця в яке стріляє ся, а від-
 так спадають від великим кутом. Се є причиною,
 чому ні горбок анї гора не можуть охоро-
 нити ворожій батерії приміщеною поза ними. З
 початку Французи не мали майже зовсім пере-
 возової тяжкої артилерії так, що їм цілковито
 не можливо було успішно бороти ся проти на-
 ших армат великого калібру. Серед таких об-
 ставин німецькі артистериці, розумієть ся, по-
 чувались, що они горюю і декорували свої 21-
 центиметрові армати написями подібними, як
 слідує: "Ту все ще приймає ся декларация"

Наші колишні слова потверджує отже виразно своєю за-
 явою сам дипломатичний майстер Чернін.

І те, що ми писали, що мир з Україною був потрібний цен-
 тральним державам на те, аби розділити Росію, Україну і Ру-
 мунію та з поодиноким роз'єднаннм схватити за горло і подик-
 тувати їм свій "мир" і ограбити їх, стверджує також граф Чер-
 нін.

Та не тільки се. Чернін каже ще дещо про ту "матеріаль-
 ну причину", про яку ми також давніше говорили, а яка за-
 ставила центральні держави зачати "мирити ся" перше всіх з
 Україною.

Центральні держави знали, що на Україні можна попа-
 стись. Там є збіжжя, мінерали, худоба, якраз те, чого їм тепер
 дуже потрібно. Отже:

"Ми згодились з Україною, — каже Чернін — що скіль-
 кість збіжжя яке Україна має достарчити центральним
 державам має вносити найменше мільон тонн".
 А трохи дальше в своїй промові Чернін каже так:

"З сего отже ясно, **ЩО ВСЕ ЗРОБИТЬ СЯ, ЩОБИ
 ДІСТАТИ З ЕКСПЛУАТАЦІЇ ПРОСТОРІВ, ЯКІ МИР
 ОТВОРИВ ДЛЯ НАС НА СХОДІ, ЩО ЛИШЕ МОЖНА ДІ-
 СТАТИ.** Трудности в дістаннн тіх запасів з України
 є все ще значні, бо там нема жадного порядку. Але при
 зичливості українського правительства і на-
 шій організації, ми успіємо покочати ті трудности".

І центральні держави не отаювають ся по дорозі. Ні,
 они придержують ся своїх планів і виконують їх.

Они впакували свої політичні на Україну, на перший за-
 клук "зичливого" українського правительства, палати і ни-
 щать міста і села і грабують населення з чого лише дасть ся.

І як смійною є вся та нещасна писанина тутешних укр. бу-
 ржуазних газет, що то більшовицькі винні заклучення мира між
 центральними державами а Україною, та і смійною є й та писанина,
 що Німці і Австрійці прийшли на Україну лиш помічи її в бо-
 ротьбі проти "більшовицькі".

Німці здаєть ся краще знають по що они прийшли на У-
 країну, чим саме те "зичливе" українське правительство, яке їх
 туди "запросило".

Не з добром они прийшли на Україну і без лиха не вий-
 дуть.

**ІСТОРИЧНЕ ЗАСІДАНЄ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕН-
 ТРАЛЬНОЇ РАДИ (МАЛОЇ РАДИ).**

В суботу дня 26 січня с. р.
 відбуло ся в Києві історичної
 ваги засіданє Малої Ради. На
 засіданні сїм проголошено са-
 мостійність української репу-
 бліки.

Наслідком того, що наряди
 фракцій над четвертим універ-
 салом протягнули ся до пізно-
 го вечера, розпочало ся засі-
 данє тільки після 12 год. вночі.
 Сала була битком заповнена.

Відкриття засіданє, проф.
 Грушевський говорив:

Українські установчі збори,
 призначені на 9 ст. січня не
 можуть зібратися наслідком
 непорядку в нашій країні. Тим-
 часом відносини так склали ся,
 що далі не можна було зовлі-
 кати. Нарід наш хоче мира і
 Українська Центральна Рада
 пробила всі заходи, щоб се все
 проволочило довести до демо-
 кратичного мира. А тимчасом
 совіт народних комісарів галь-
 мує заклучення мира і закликає
 до війни, яку називає "свято-
 ю". З другої сторони, не зважаю-
 чи на наше стремління обміну-
 ти конфлікт, совіт посилає на
 Україну червоних гвардійців.
 Щоби отже дати правитель-

Грушевський. Партії росій-
 ських соціалдемократів і бун-
 ду голосували проти, росій-
 ські с-ри здержали ся від готу-
 вання; так само жидівські по-
 алей-сіоністи і польський демо-
 кратичний центр. Представни-
 ки революційної фракції поль-
 ської соціалістичної партії го-
 лосували серед оплесків за.

В результаті віддало 49 голо-
 сів, з чого 39 за, 4 проти, 6 здер-
 жалось.

Проф. Грушевський (торже-
 ственно): І так універсал про
 самостійність Української На-
 родної Республіки прийнятий
 (Гучні оплески, які переходять
 в овацію). Україна проголошує
 єть ся самостійною і незалеж-
 ною республікою.

— Слава! Слава! — гомоні-
 яють хорі і сала.

Всі стоять. Оплески не змов-
 кають.

"Ще не вмерла Україна" —
 несеть ся спів.

Слова підхоплюють ся і ці-
 ла сала співає. Потім знов оп-
 ляски, овації.

До слова приходить Винни-
 ченко.

— Іменем ради народних мі-
 ністрів української самостій-
 ної республіки маю честь висло-
 вити велику радість із за сього
 історичного акту, котрий отсе
 доконав ся в життю України. Се
 кретаріят уже давно мав се на
 увазі з огляду на обставини, я-
 кі виринали. Вже кілька тиж-
 нів тому у секретаріяті назрива-
 ла думка про сей акт, але се-
 кретаріят чекав, поки думка ся
 вийде з глибин народу, котрий
 сам скаже своє авторітетне сло-
 во. Рада народних міністрів
 приймає сей акт з великим за-
 лолом. Особливо тому, що в
 універсалі ясно і виразно ви-
 словлено, що Україна не буде
 піддержувати ніякої війни, а
 приступити до творчої праці в
 усіх областях. Зосібна відра-
 не і радісне те, що українська
 демократія ні на крок не від-
 ступити від своїх давніх стрем-
 ліннь у творчій праці. Демок-
 ратія наша боролась успішно
 з ворогами і надіємо ся, що во-
 на й далі буде з таким самим
 успіхом іти проти всякого воро-
 га (Оплески: Слава!) І ніякі во-
 роги нашої держави, нашого
 національного й соціального
 відродження не зможуть здер-
 жати нас на сім шляху. Глибоко
 вірю, що універсал послужить
 фундаментом в розвитку на-
 шої соціальної історії. Виска-
 жу надалі, що універсал при-
 веде до соціалістичної федера-
 ції республік усього світа (О-
 плески).

До голосу прийшов пред-
 ставник рос. с-рів, Суховик.
 Зазначивши, що його партія
 засадично стоїть за національ-
 ним федералізмом і що прин-
 ципіально не має нічого проти

ству України спромозу заклю-
 чити мир і охоронити свою кра-
 їну, Рада постановила не від-
 кладати рішення найважливіших
 справ до українських установ-
 чих зборів а оголосити ріше-
 ння в четвертій універсалі. Про-
 шу високий збір вислухати че-
 четвертий універсал (Гучні опле-
 ски. Всі стають).

Проф. Грушевський читає
 четвертий універсал. Читанє
 переривають гучні оплески і о-
 клески: Слава! Особливо бурли-
 ві оплески піднімають ся по від-
 читанню слів про проголошенє
 їм від кого незалежної Україн-
 ської Народної Республіки.
 Проголошенє генерального се-
 кретаріятю радою народних мі-
 ністрів викликає овацію для у-
 країнського правительства. Гу-
 чні оплески супровожують за-
 ву, що Україна мусять бути о-
 звєна з більшовицькі та що
 весь нарід закликаєть ся в ря-
 ди народної міліції.

По прочитанню універсалу від-
 ступили ся загальні овації раді,
 кретаріятів і проф. Грушев-
 ському.

Наступило поіменне голосо-
 ванє. Перший голосує проф.

Кулями.

По шістьох із нас на кожного засудженого
 мало виконати вирок і, на нещастє, я також на-
 лежав до тої трійцятки жовнірів. Засудже-
 ний чоловік, котрого мою партія з шістьох ма-
 ла стріляти, був високий, худий мушун, що мав
 около сорок літ. Він зовсім не пручав ся, коли
 йому завязувано очі. Його поставлено в один
 город з домою оподальк зверненого задом до
 шість кроків від засудженого. Фельдфебель
 командуючий нами сказав нам вперед, щоби
 стріляли засудженого в груди. Тоді ми устави-
 ли ся в дві лінії, одна поза другою. Відтак слі-
 дує приказ наладувати карабіни і замкнути і
 ми паладували по п'ять патронів до карабіна.
 Після того на команду: "Готовесь!" перша лі-
 нія клякнула, а друга заняла сточую позицію. Ми
 держали наші карабіни в такій позиції, що ду-
 ло карабіна було звернене наперед від нас під-
 час коли колька спочивала десь близько бедра.
 На команду: "Ціляй!" ми повели уставиши на-
 ші карабіни в позицію готовий до стріляня, схва-
 тили їх сильно, притиснули зад колби до пле-
 ча і з лицем на кінці колби ми конвульсією
 прилягли зором до цільника карабіна. Правий
 вказуючий палець був на язичку карабіна;
 фельдфебель дав нам около пів минути для ви-
 міряня, заки дав приказ: "Стріль!"

Навіть нині я не можу сказати чи наша жер-
 тва упала мертва на місці або скільки з шістьох
 куль її поцілило. Я бігав цілий довгий день не-
 мов пняий і дуже гірко докоривши собі, що я
 сповнив ролю ката. Через довгий час я уник-
 ав розмови з товаришами-жовнірами, бо по-
 чуванням ся виновним. А однак — що більше
 могли ми жовніри робити як слухати приказів?

Вже попередньої ночі в Бертіх були сутинки
 між німецьким військом і населеннєм. Доми го-
 ріли в кожній часті міста. На ринку був вели-
 кий стіс стрільб і револьверів всякого виробу.
 В домі священника найдено французський ма-
 шинний карабін і амуніцію, за що того свяще-

ника і його кухарку арештовано і, думаю, по-
 ставлено кидати під воєнний суд.

Серед таких обставин ми були дуже раді ви-
 йти з Бертіх знова. Ми вирушили в похід по
 полудні. Піся около три-мильовою маршу ми
 задержали ся і одержали їду з полєвої кухні.
 А ще сім разом ми не мали апетиту. Спомин ра-
 нішних випадків так нас всіх пригноблював, що
 та їда була як справжня похорона їда. Мовчки
 ми пусили ся в рух знова і отаборились ся
 під відкритим небом вечером, бо булисьмо за-
 наздо змучені щоби будувати шатра.

Се було іменю там, що перший раз всі дисци-
 пліна розлетіла ся в кусні. На прикази офі-
 цирів, щоби розставити шатра, нікто не звер-
 тав найменшої уваги. Жовніри були по соба-
 чому втомлені і дозволяли офіцерам приказу-
 вати і кламцати зубами скільки їм хотілось.
 Кожний завинувши в свій плащ, клав ся там
 де був і так скоро як лише положив ся — заси-
 пав. Офіцери бігали всюди як скажені і викри-
 кували з подвоєною енергією свої прикази до
 краю втомленим жовнірам; але на дармо. Офі-
 цери, розумієть ся, їхали увесь час на конях і, о-
 чевидно, не відчували ся достаточо утомленими
 щоби йти спати. Коли їхнє завзяване і викри-
 куване не мала жадного впливу, они мусіли
 влати ся до особистих фізичних зусиль і поча-
 ли нами трясати. Але так скоро, як лише одного
 з нас розбуджено, то другий, що був збудже-
 ний перед тим, засипав знова. Так через якусь
 хвилю ми чули наказуване: "Я тоби кажу, вста-
 вай! Ставай в ряд для ставлення шатер!" На те
 все кожний перевертась спокійно на другий
 бік і хрпів дальше. Они пробували розбудити
 мене також, але, писавши лаянтянтови кіль-
 ка щедрих проклять — того вечера не бракува-
 ло клятьби з обидвох сторін — я спавим даль-
 ше блаженним сном.

Перший раз сіпа дисципліна хибила. Люд-
 ське гідло було так вичерпане, що оно прямо
 не могло вже довше грати роль послушної со-
 баки.

(Дальше буде).

Зізнанє свідка Мусеака при-
 знав суд зовсім віродостоїн-
 ним, тим більше, що обвинений
 Стефан Грїб не підіє проти
 віродостоїнности свідка ніяких
 закидів і навіть сам признав,
 що російські війська питали ся
 його про число австрійських
 військ, які перейшли через Се-
 невідсько і про дорогу на пів-
 ден. Доразовий суд так само
 ствердив, що обвинений Сте-
 фан Грїб показав неприятель-
 ським жовірам дорогу, щоби
 принести ворогам користь, а
 нашій военній силі шкоду. До
 сього стверженя дійшов суд
 на основі брехливих зізнань об-
 виненого, з яких було видно,
 що він є русофіл, тим більше,
 що свідок Мусеак потвердив,
 що обвинений є русофіл."

"Обвинений Адам Струк зі-
 знав, що купив у Росіян зрабо-
 вані річі, та що Росіяни пита-
 ли ся про число наших жовні-
 рів і напрям, куди ті пішли, та
 кож про дороги з Синевідська
 на південь. На основі віродо-
 стоїнних зізнань свідка Мусеа-
 ка доразовий суд признав за
 правдиве, що обвинений пока-
 зав неприятельським жовірам
 дорогу на південь і інфор-
 мував їх, куди пішли наші вій-
 ска. І т. д. і т. д.

На такій основі обвинених
 засуджено на смерть через по-
 вішенє. Присуд виконали 19
 жовтня 1914 р.

Як провідник розправи був
 Dr. Stanislas v. Zagórski, Ober-
 leutnant-Auditor. Про нього пи-
 ше "Arb. Zeitung":

"Провідник розправи др. Ста-
 нислав Загурскі, перед віною
 адвокат у Львові, розвинув під
 час віни дуже широку діяль-
 ність: він був у положенні кидати
 і довести їх до виконаня.
 Своєю задачу розумів він так
 поважно, що не тільки особисто
 був присутним при всіх по-
 вішеннях, які сам оголосив, але
 також випрошував собі, щоби
 міг асистувати при виконанні
 присудів смерті, виданих
 його товаришами по уряді.

"Між иншим засудив він в о-
 сени 1914 р. в Мункахи трьох
 галицьких утікчів: о. Рома-
 на Березовського, Льва Кобилян-
 ського і Семєна Жабяка і довів
 присуд до виконаня. При
 знавено сеї справі перед віи
 скрим судом в Стрию присуду
 цього суду з 17 січня с. р.
 стверджено, що засуджені бу-
 ли зовсім невинні.

"В 1915 р. Загальна Україн-
 ська Рада жалувала ся на по-
 ступованє п. Загурського в
 к. начальній команді.

"Др. Загурскі авансував опі-
 сля на капітана і був прилеж-
 ний як судовий референт при
 ц. і к. корпусі Гофмана."

В. Л.

НЕВИННО ПОВІШЕНІ.

"Діло" з дня 23 січня с. р. до-
 носить: В осени 1914 р. воєн-
 ний суд засудив на кару смерті
 через повішенє за мимий злочин
 шпионажі а. Романа Березов-
 ського, Льва Кобилянського
 і Семєна Жабяка. Захо-
 дані адвоката дра Загайкеви-
 ча переведено в тій самій справі
 перед військовим судом в
 Стрию дня 17 січня зновлену
 розправу, при якій піся оборо-
 ни дра Загайкевича суд осу-
 див признав усіх трьох повіше-
 них невинними.

Віденська "Arbeiter-Zeitung"
 з 7 лютого с. р. містить доклад-
 ний відпис присуду смерті, ви-
 даного в Синевідську 14 жо-
 втня 1914 р. доразовим судом на
 11 українських селян за те, що
 вони "в останніх двох тижнях
 жовтня 1914 р. в часі віни між
 австро-угорською монархією і
 російським царством, отже в
 воєнній часі, владі ся в поро-
 зуміннє з неприятелем, щоби
 через се царській австрій-
 ській военній силі принести
 шкоду а ворогові користь".

Імена сїх селян такі: Михай-
 ло Коваль (45 літ), Федор Бузд
 (47 літ), Стефан Грїб (26 л.),
 Микола Джус (39 л.), Петро
 Джус (35 л.), Адам Струк (28
 л.), Антін Коваль (64 л.), Пе-
 тро Коваль (62 л.), Іван Маті-
 шин (44 л.), Федір Фединиць-
 кий (40 л.), Іван Тишівниць-
 кий (34 л.), всі з Синевідська
 віжного.

Одноким доказовим мате-
 ріалом проти всіх них були
 зізнанє свідка Семєна Мусеак.

Як суд оперував своїм мате-
 ріалом, наведемо пару примірів.
 Читанє в мотвах:

"Доразовий суд на основі зі-
 знань свідка Семєна Мусеака
 одголосно ствердив, що об-
 винений Стефан Грїб показав
 Росіянам дорогу через гори.

В. Л.

ПРИХОДІТЬ НА ВІЧЕ!
 Заходом відіду У. С. Д. П.
 в Елмвуд відбуде ся в не-
 дїлю, 7-го цвїтня, с.р.,
 о год. 2.30 по полудні,
 в MORROW HALL
 (Ellem Theatre)

ВЕЛИКЕ ВІЧЕ
 в справі будови Українського
 Робітничого Дому в Вінніпегу.
 На вічу будуть промовляти т.т.
 М. Попович і Др. О. Сушко
 з Вінніпегу, і другі бесідники.
 Товариші! Ви як найліпше роз-
 умієте потребу своєї власної
 робітничої хати в Вінніпегу, то
 му приходіть численно на се ві-
 че і скажіть в сій справі своє
 слово. Справа дуже важна!
 Комітет.

УВАГА!
 Польський відділ СДП в
 Вінніпегу устроє в не-
 дїлю, 7-го цвїтня, о год. 8
 вечером в САЛІ СОКОЛА (rig
 ул. Парр і Мангоба)

**ВЕЛИКЕ РОБІТНИЧЕ
 ВІЧЕ**
 На сїм вічу будуть промов-
 ляти проф. Др. О. Сушко і
 другі товариші.

Справи є дуже важні для нас
 робітників в сю перетому
 хвилю. Численно на численну
 публіку, позаяк не хочемо зі-
 стати по заді других зорганизо-

НОВИНИ

ЗНУЩАННЯ АВСТРИЙСЬКИХ УРЯДНИКІВ НАД СЕРБАМИ.

ВАШІНГТОН. — Після офіційної телеграми з острова Корфу (там тепер знаходиться осідок сербського уряду) австрійські урядники над Сербією вшають без розбору мушкетерів, жінок і дітей. Той звіт гостиний:

Один Серб, родом з Босни, який зголосився як охотник до австрійської армії, а після здезертував, лише в часі "Сербські Новини" що австрійські власті переводять найбільш жорстокими способами винищені всіх Сербів.

Він дає на се отці приміри: В селі Мілчи, в Босні, пошево пошево жінку з її чотирма малими дітьми. В селі Терново Австрійці повисили три жінки перед їх власними домами а їх чоловіків привели силою стати жовнірами. В Сокоши вирізано цілу родину Йо во Боровна та членів інших родин, разом 25 мушкетерів, жінок і дітей. Неудяко знущано ся і мучено жінку пошево і остаточно також і її пошево на її власний подвір'ю. В селі Сушка полерізувано горла всім членам родини Станішича.

Ті факти є зовсім вірні і про них говорили члени австрійського парламенту доводячи, що над Сербами протягом цілої війни австрійські власті поповнювали такі злочини.

БОЛЬШЕВИКИ ПОКЛИКАЮТЬ ДО РОБОТИ БУРЖУАЗНУ ІНТЕЛІГЕНЦІЮ.

ПЕТРОГРАД, 29 марта (спізн.). — Большевики готови захватити чисто соціалістичну програму, щодо заповнити не ребуводу Росії — політично, індустріально і фінансово.

В сій творчій праці вони покличуть буржуазну і інтелігенцію, але притім вони підчеркнуть, що се не має означати, що вони відмовлять ся від диктатури.

Се стало звісним нині з заяви Луначарського, комісара просвіти. В заяві між іншим говорить ся:

"Правительственная политика змінить ся завдяки тому фактові, що советська сила, тепер доволі міцна і може дозволити взяти до творчої активності."

"До виконання того ми мусимо використати всі сили краю, особливо фінансові і економічні."

"Ми готови вжити інтелігенцію і творчі частини буржуазії, що не ослабили совітів, бо буржуазія змушена признати нашу силу. Вже і тепер вона приходять добровільно, переконана, що їй бракує сили аби нас повалити. Рівнож буржуазія була змушена відмовити ся від думки на німецьку поміч проти нас."

"Натурально, ми тепер не є в стані посвятити себе чисто соціалістичній програмі."

"Нашою головною проблемою є — піднесення продуктивної сили краю."

"Л. Троцький перший піддав про се гадку. Правительство тепер признає її і ми доволі сильні, щоб її виконати."

"Можуть подумати, що се рішучий зворот в парву (консерватизм), але се необхідне для реалізації наших цілей."

"Робітники піддержують нас, бо вони розуміють, що не можливо завести соціалізм і доклати соціально революцію через конфіскацію окремих підприємств."

"Наша нова позиція, однак, не є понеханем пролетарської диктатури. Ми просто стремим до зєднати всі творчі сили в краю необхідні для відродження нації."

ГОЛЯНДСЬКИЙ ПОСОЛ ХОЧЕ УКР. ЗБИЖА. АМСТЕРДАМ. — Посол Трельстра, виголошуючи в парламенті промову в справі вигляду спровадження збіжки з Америки, вів за правительством, щоб поробило заходи, аби спроваджувати збіжку з України.

ВІД ЕКЗ. КОМІТЕТУ.

В виду того, що тов. Л. Никорьяк зрезигнував з секретаря Екзекутивного Комітету, Екз. Ком. отирає номінацію на кандидата на секретаря Екз. Ком. Виніпегський відділ вже номінував на кандидата тов. Д. Мойсюка.

Кожний відділ може номінувати одного кандидата, однак кандидат мусить бути готовий в разі його вибору прихити на стало до Виніпегу.

Номінація отворена тільки на два тижні. Під референдум партії підуть лише ті кандидати, котрих відділи номінують до двох тижнів.

В разі, як не буде більше кандидатів як один, то його Екз. Ком. не буде давати під референдум партії. Він буде уважатися вибраним через аклямацію.

Новозасновані відділи не мають права ставити кандидатів. Кандидатом може бути лише той, хто є найменше 6 місяців в партії.

Екз. Ком. У. С. Д. П.

СПРАВЗДАНЕ З "РЕВОЛЮЦІЙНОГО ФОНДУ."

В виду того, що з многих місцевостей прислано жертводавців, котрі вказували більшу суму грошей, як приходило до Е. К. і в виду того, що з браку часу не подавав жадних розходів і не відтягав їх від гальної суми, яку проголошувало ся в "Робочім Народі" я подаю нижше справоздане, котре було перевірене контрольною комісією вибраною на засіданні Революційного Комітету дня 10 січня, до котрої входили отсі три товариші: С. Хвалібога, І. О. Зелез і А. Процишин, однак з причини, що А. Процишин зрегнував з делегата до того комітету, то контролю докінчували лише ті два товариші.

Контроля контролюючи знайшла, що в "Р. Н." були пропущені або але проголошені назиска жертводавців та жертви, котрі подаю понизше.

ЖЕРТВОДАВЦІ: М. Баран \$5.00 і П. Марко \$1.00, що жертвували ще в місяці жовтні 1917 не були зовсім проголошені в газеті.

Збірка на лісту у Виніпегу також не була проголошена. Жертводавці, що жертвували по \$1.00: С. Вашишин, Д. Пештраш, М. Вашишин, О. Кузмович, В. Малий, М. Сікорський і М. Атемчук.

Відтак назвиск жертводавців з Ферні, Б. К. також не було проголошено. Жертводавці з Ферні, Б. К., що жертвували по \$2.00: Н. Гріджук; по \$1.00: Н. Стефанішин, Н. Паркович, Н. Никифорук, Н. Ткачук, М. Бачинський, М. Василюк, П. Петрик, О. Гричан, С. Юрчик і Ю. Порвиш; по 60 ц.: В. Григирчук; по 50 ц.: О. Ковалішин, Стан. Вержицький, А. Волошин, А. Дзерко, Вал. Телавський, Ів. Юрик, Стан. Смолек, Т. Мінчук, І. Маркевич, І. Шлемко, А. Латка, Ю. Стефанішин і В. Ковальчук; по 45ц.: В. Тодорук; по 25ц.: панна К. Тимчук, Н. Чернявський, І. Макар, М. Гураляський, В. Бойчук і Н. Василюшин; П. Литвини 10ц. а Н.Н. \$1.10.

Разом \$22.25 В ч. 45 "Р. Н." з 1917 р. між жертводавцями з Мус Джав, Саск., було подано: дрібна колекта \$1.00; а має бути К. Мограук \$1.00.

В ч. 47 "Р. Н." з минушого року між жертводавцями з Ошави Онт., пропущено назиска слідувачих жертводавців, що жертвували по 25 ц.: П. Бойчук і Іван Базарський.

В ч. 8. "Р. Н." з року 1918 між жертводавцями на "Р. Ф." було подано І. Ковальський \$2.50 а має бути І. Ковальський \$1.00.

В ч. 4 "Р. Н." з 1918 р. проголошено збірку з Рокспрінгс почта Елкан, Алта., на суму \$47.75 а до Е. К. прийшло лише \$46.65.

Друга збірка з Елкан, Алта була проголошена два рази. О дній раз в ч. 12 "Р. Н." с. р. а другий раз в ч. 17 "Р. Н." с. р. В ч. 11 "Р. Н." с. р. в збірці т. П. Гутти з Виніпегу пропущено жертводавця Ф. Бабька, котрий жертвував \$1.00.

В ч. 10. "Р. Н." с. р. між жертводавцями на "Р. Ф." пропущено М. Курилюка, котрий жертвував 50 ц.

Загальна сума по нинішній день на підставі жертводавців становить \$3,249.49.

(До сеї суми вчислено також збірку з Кіченер, Онт., проголошену в сім числі "Р. Н.")

РОСХОДИ: Жовтень 1917 рік. Галія на масове віче у Виніпегу \$10.00

Телеграма на Україну до Центр. Ком. У.С.Д.Р.П. в Київ і справи машин 18.21

Зміна чека 0.17

Почтові стемплі 1.00

Регістраційний лист на Україну 0.22

За розліплене оголошене на віче, котре відбуло ся 8 жовтня 6.00

Великі коверти на лісти на подороз для тов. М. Поповича до Зл. Держ. \$97.50

Почтові стемплі 4.18

Палодист 1917 р. Зміна чека \$0.17

Зміна чека 0.25

Почтові стемплі 1.00

Заплачено за галію і оголошене в Гамілтоні, Онт. 9.50

Пересылка грошей з Ледбрідж, Алта. до Виніпегу 0.25

Грудень 1917 р. Пересылка грошей з Ферні, Б. К. до Виніпегу 0.45

Пересылка грошей з Тейлортона, Саск. до Виніпегу 0.50

Січень 1918 р. Задаток на гузики, які котет замовив для жертводавців \$25.00

Книжка до записування фондів 1.00

Пересылка грошей з Едмонтону, Алта. до Виніпегу 0.20

Друга книжка до записування фондів 1.35

Росходи в Монреалі, Кве.: Ювілейні значки 20.00

Оголошене на 3 мітинги 17.00

Галія на мітинги 7.50

Висидка грошей до Виніпегу 1.43

Телеграма до М. Сичинського до Саскатуна, Саск. 1.25

Оплата листів 0.60

Лютий 1918 р. Недобору з Рокспрінгс, Алта 2.10

Монтреал, Кве.: Галія 3.00

Оголошене 2.25

Листи і висидки грошей 0.95

Почтові стемплі 1.00

Цвітень 1918 р. Решта за гузики \$80.00

Всіх розходів \$312.40

Загальний прихід \$3249.49

Загальний розхід 312.40

ОСТАЄ В БАНКУ \$2,937.09

Отже в банку по нинішній день знаходиться \$2,937.09

Ся сума є зложена в Canadian Bank of Commerce (Щадний фонд відділ), на розі ул. Мейн і Доферин, в Виніпегу на назву: "UKRAINIAN WORKERS' PRESS FUND".

Л. Никорьяк, секр.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ ФОНД.

Тов. А. Камінський зібрав на лісту в Кіченер, Онт. від слідувачих жертводавців, що зложили по \$2.00: Н. Кристаль; по \$1.00: А. Камінський, Ф. Музичук, В. Савчинський, Н. Яковець, Йо. Тавніш і М. Яковик; по 50 ц.: Д. Бучинський, Ю. Егілович, Ф. Пичаль, С. Бабій і І. Савчинський. Разом \$10.50

Всім жертводавцям щира подяка.

ПОШУКУЮ

свого брата Олексу Чорній, з села Косова, пов. Чортків, як також свого швагра Дмитра Кавчука, з села Павушівки, то го самого повіт. Оба перебували в Америці через кілька літ.

Хтоби про них знав, або они самі, хай зголосять ся на адресу: Peter Chornij 418 Prithard Ave., Winnipeg, Man.

ТОВАРИШІ РОБІТНИКИ І РОБІТНИЦІ!

Вже довгий час, бо від початку трудня 1917 р. я визнаю Вас, укр. робітники і робітнички, о поміч. Як Вам відомо, я вже другий рік слабою і не є в силі заробити на удержане своєї родини. Мені соромно було просяти Вас о поміч, як се звичайно буває, тому я, щоби знайти ратунки, постановив дати в розігравку свій дім з льотом; тим способом я думав роздобити грошей на удержане своєї родини і на своє лічене. Дім знаходиться в середній місті, близько стації, почти і школи. Величина дому 20х 26, кухня 10х14. Дім однопверховий, склала ся з 9 кімнат, з цементованою підлогою, величини 20х26; при домі студня. Ширина льота 36 і пів стій, довжина 100 стій. На те, все я працював тяжко через кілька літ та добив ся того, що нині не годен заробити на прожиток.

Товариші робітники і робітнички! Нехай моя просьба збудить Ваші серця. Купіть по тикетові; ціна тикета \$1.00. Всіх тикетів вироблено 1,200, се на меншу суму як мене коштує дім з льотом. Та здається, що трудно і половину з сего продати. Робітники не звертають на се уваги. До сеї пори є дуже мале число проданих тикетів, бо всего 350. Але завернути розігравку годі, бо гроші з тикетів проданих дотепер розійшлись на ліки, доктори і прожиток! Тому, щоби довести вже раз сю справу до кінця, я назначаю день вигравку: на 1-го червня, с. р. (в суботу) в Домі Т-ва ім. Т. Шевченка, на Harward ул. в Трансконі. Хто виграє дім, той отримає чистий контракт.

За тикетами зголошуйте ся на адресу: Н. Wowczyna Box 14 Trascona, Man., або до секретаря відділу У.С. Д.П.: Н. Sabunchak Box 208, Trascona, Man.

РІЧНИКИ "РОБ. НАР." 3 1917Р.

вже готові і продають ся по ціні \$2.50 за примірник. Всі річніки є в міцній оправі. Замовлення з провінції засилайте на адресу: ROBOTNYJ NAROD Box 3658, Winnipeg, Man.

"УКР. НАР. НАСА ХОРИХ" В ТРАНСКОНТ, МАН.

два свої члени на випадок хороби заложу по \$7.00 черз перших 12 тижнів і половину той суми черз другіх 12 тижнів вже після 3 місяців членської приналежності; виплачує помертвого \$300.00 після року членської приналежності.

ЖЕНЩИНИ-ЧЛЕНКИНИ ДІСТАЮТЬ ЗАПОМОГУ В ЧАСІ ПОЛОГОВОЇ СЛАБОСТІ.

Членська виплата вносить лише 50 цт. місячно.

Інформації і статуту можна дістати в льокалі "Читальні ім. Т. Шевченка", де У. Н. К. Х. відбуває свої мітинги кожного другого четверга вечером, або в секретаря: Mykola Shmilsky Box 221, Trascona, Man.

ТОВАРИШІ! ПОМАГАЙТЕ "РОБ. НАРОДОВИ!"

Оправляю фотографії по найнижчих цінах: малі по 15ц., більші по 25ц., а ще більші по 50ц. Великі образи оправляю по 50 і 60ц., менші по 40, 30 і 25ц.

Рівнож можна набути в мене образи готові оправлені. Приймаю малі фотографії до відмалювання на великі.

З роботи будете вдоволені. ІВАН СТАРЖЕК 280 Dufferin Ave. WINNIPEG, MAN.

СПЕЦІАЛЬНО! Коли хочете добре поїсти так заходьте до MARATHON CAFE на 865 Main St. ЦІНА ЗА ІДУ ЛИШЕ 25 цт.

ОГОЛОШЕНЕ Dr D. M. GENOFF лікар і хірург отворив офіс на 567 Selkirk Евіно, в Аврора Блок. Урадові години від 10 до 11 рано, від 2 до 3 і від 6 до 8, або після зазначення. Др Женофф говорить по українськи. Телефон: St. John 2614.

ДО БОРОТБИ З ТЕМНОТОЮ!

БІБЛІОТЕКА "НОВИЙ СВІТ" ВИПУСТИЛА З ДРУКУ НОВИ КНИЖКИ: Нарис історичних подій з 30 історичними образами — написав Олексій Курмій.

ЗМІСТ: 1. Жерна історичних і історичних подій та обсяг поданих; 2. Історія землі і звички з історією правдолюбів; 3. Життя чоловіка в третій епохі; 4. Як наука поносить походжене чоловіка; 5. Життя і культура з діловитого епохи; 6. Життя і культура чол. з кухонних стосів і надводних мешкан; 7. Культура епохи бронзи; 8. Гальвська культура; 9. Культура Ля Тен.

Ціна 40 ц.; 10 за 3.25; 25 за 7.00; 100 за 22.00

Ілюстрована робітничка читанка. Часть III. Познакомлює читачів з найновішими постановами науки. В тій же книжці написав Швачка і присвятив українській темі: Чому позичали віру — Ціна 35 ц.; 10 — 3.00; 25 — 5.50; 100 — 19.00. Як повстав світ? з 13 образами. Написав В. Туша. Ціна 20ц.; 10 — 1.50; 100 — 11.50. Інвізіційні суди. 3 11 обр.: Ціна 12ц.; 10 — 1.00; 100 — 6.00.

Замовляйте ці книжки і ніщій без милосердя темноті! Пишіть за ними сейчас до: NOWYJ SWIT Box 1051, MONTREAL, QUE.

РОБІТНИКИ! ЧИТАЙТЕ ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СОЦІАЛІСТИЧНИЙ ДНЕВНИК "РОБІТНИК" котрий завжди боронить Ваші інтереси.

Передплата вносить: На рік \$4.00 На пів року 2.75 На 3 місяці 1.50

Засилайте передплату на таку адресу: "Р О Б І Т Н У К" 2335 W. 11th St. Cleveland, Ohio.

Була і буде ВСЕНАРОДНА ЗАГАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ Заложена 1905 р. Я. Г. КИММЕЛЬ, приватний вепар. Виробляємо всіма урядові контракти староросліві і тутешні. Виробляємо позички: Асигнуємо-віа-огаче. Продаємо фізичне до Європи і назад. Пересилаємо гроші до всіх частій світа. Купуємо, продаємо і міняємо лота, дома і фарми. Колектуємо довги через суд.

СВІТ ДО СВОГО! Всю пересилку передплатуємо з українським мон. Адресуйте: J.G. KIMMEL & Co. 834 Main St. WINNIPEG, MAN.

НАЙБІЛЬШИЙ ЦИКЛЯР

Виробляю різного рода рам. Робота першої класи. Найбільшване фотографії є моєю спеціальністю. За роботу гарантую.

Замовлення з провінції залагодую найточнійше. Великий склад шкля до вікон і зеркал. Ціни умірковані Н. КОHN.

663 Selkirk Ave Winnipeg, Man.

"ЛАЙМ БРЕНД"

Готова, змішана фарба Шпий галлон \$2.30 Пів галлона 1.20 Четверть галлона .65ц.

Ріжкорядні краски по тій самій ціні. Всякого рода меблі, начиння і сезліні товари.

M. STERN 698 Selkirk Ave Winnipeg, Man.

ДОБРЕ ЗНАНА УКРАЇНСЬКА ГОЛЯРЯ

Міститься ся на 142 HIGGINS AVE. Хто лиш хоче бути по модному обстрижений та старанно обголений нехай зайде до нас. Наша адреса: 142 HIGGINS AVE.

в другім блоку на полудне від Сінарської стації. П. Штагель, власитель.

АДРЕСАРУ У.С.Д.П.

Екзекутивний Комітет У.С.Д.П. Executive Committee of the U.S.D.P. Box 3658 Winnipeg, Man.

Західний Окружний Комітет N. Tkaczuk Box 830 Fernie, B. C.

Центр. Окружний Комітет P. Chomisky Box 3658 Sta. B. Winnipeg, Man.

Східний Окружний Комітет P. Kowalyszyn Box 64, Hamilton, Ont.

АДРЕСИ СЕКР. ВІДДІЛІВ.

БРИТІШ КОЛУМБІЯ. FERNIE, B. C. W. Nestoruk, Box 830

MICHEL, B. C. F. Mychayluk, Box 82

VANCOUVER, B. C. "Borotba" Box 482

АЛЬБЕРТА. BEVERLY, ALTA. W. Gregorash

BOJAN, ALTA. Geo. P. Shewchuk

BRULE MINE, ALTA. M. Shydlovskiy

CANMORE, ALTA. P. Odynski

COALHURST, ALTA. P. Stecyk

COLEMAN, ALTA. S. Danyliuk, Box 158

EDMONTON, ALTA. P. Koelchuk, Box 69

HILLCREST, ALTA. George M. Frolak, Box 25

LETHBRIDGE, ALTA. M. Zowniak, Box 23, Stafford Village, Alta.

MEDICINE HAT, ALTA. N. Stefancek, Box 45

NORDEGG, ALTA. F. Hlibchuk, Box 61

REDCLIFF, ALTA. John Boychuk, Box 82

STRYJ, ALTA. W. Yacenko

TABER, ALTA. D. Palamaruk, Box 374

VEGREVILLE, ALTA. J. Boychuk

WAHSTAO, ALTA. Maria Werenka

CASKACHEBAN. MOOSE JAW, SASK. T. Hrycenko, 410 Home St. W.

ТАЖКИЙ АРМАТНИ НА 120-МИЛЕВ ФРОНТІ.

Німці стараються окопаними і добре треніми американським цуським і британським ми німецька армія заперла на хвилю свій наступ на (базу британської армії) ставши цілковито від його змаганю пробити його змаганю пробити (мо) до тої означеної цілі (Німці) пробую тепер маневру, котрим він хоті ширити поле бою і змусити небезпечку контр-офензиву (наступанню), яка мовчати всі здобутки, які зробили від 21 марта.

Звіти з боевого фронту зують першу стадію немської офензививі вимі обоа боки в заглубленому в боевій лінії а Від каналу La Bassee не чи аж до частини фронтів від Лаон великі сили жой артилерії ведуть о сильну пальбу.

Довжина того фронту сить приблизно 120 миль північ від Lens, а на східга вздовж нового фронту до каналу через Вьезуоуберт, на полудне до Мона відтак у східному напрямі про Lassigny і Noyon а Chauny Німці ударюють янські лінії з наміром мана оборонних позицій готованя їх до атаки ріри, якого можна сподкождої хвилі.

Німці поносять страшін

На західнім "лікті" лена